

Ada Castells

TOTES ES DIUEN SÍLVIA

¿És possible no tornar-se boig quan et prenen el teu fill, t'han engabiat dins una casa vella, envoltada de fantasmes, i veus que has fracassat? La novel·la 'Pura sang' mira de respondre.

Per **Andreu Gomila**
Retrat **Iván Moreno**

Prensa: Semanal (Jueves)
Tirada: Sin datos OJD
Difusión: Sin datos OJD

Son Blanc existeix. També existeix el pis de l'Eixample, al passeig de Sant Joan, al davant del qual hi ha un parc infantil i, a peu de carrer, un comerç regentat per xinesos. La frase "no has de tenir por de res" també és real. A Ada Castells, li deia sempre el seu pare. I la Silvia? No la coneixem, però sí que podem pujar al pis de l'escriptora que l'ha creat i conversar amb ella, ara que publica *Pura sang* (Edicions 62), una novel·la protagonitzada per una Silvia, ambientada entre Menorca i l'Eixample, i amb sentències com la d'abans. Primer, pugem al terrat de l'edifici. Podem veure el parc infantil, la Sagrada Família, el monument a Verdaguier i un mussol al capdamunt d'un edifici que ja és icònic. Hi ha un gat negre que es diu Caiac. Al pis de l'Ada, no hi ha animals. Només un gos negre de peluix. Quan ens asseiem a taula, per conversar, l'autora es parapeta rere un llibre del poeta Jesús Lizano, *Un altre pas de rosca* de Henry James, i el seu. Tot molt escaient.

Pura sang són molts llibres. Una novel·la de certa ambientació gòtica, ànima victoriana i 100% contemporània. "Vaig pensar en el gènere gòtic—confessa l'Ada—, en aquelles novel·les de mansions, fantasmes, de sorolls inexplicables, de les forces de la natura... Perquè el que volia era partir de la base que en totes les novel·les que he escrit, sempre dic el mateix: les aparences enganyen. I volia enganyar el lector a través de la forma, fer-lo entrar en un gènere potent, com el gòtic, un gènere molt atmosfèric, i fer-lo entrar en la història. I així que avança la novel·la vegi que tot no és així, que ho ha mirat tot des del prisma d'una dona que està malament del cap. És una novel·la del segle XXI, no pas del XIX, tot i que en aparença ho pugui semblar". I aquí, esclara, entra la novel·la de James.

Tot, tanmateix, depèn de la Silvia, de com la mirem, de com copsem el que li passa. És una artista barcelonina que s'ha casat amb un menorquí de boníssima família, el qual l'abandona a la seva sort a la llar pairal tot just aterrar a l'illa. La Silvia pareix l'Artur petit i les urpes de la sogra li prenen el nen, sense contemplacions. És l'hereu desitjat. Ella, aïllada en un món que no és el seu, s'acosta a l'abisme. I l'autora també s'hi va atansar, almenys creativament.

"Em va costar molt conèixer la Silvia—explica l'escriptora—. He estat sis anys treballant-la, amb un període de temps inclòs de trencament absolut amb ella. Em vaig indignar en un moment determinat, perquè no entenia com podia ser tan bleda, per què no podia prendre la iniciativa, quan és una dona del nostre temps que és una artista, independent. Fins que un dia vaig

pensar: ja sé què passa, aquesta dona no ho ha pogut suportar, l'han vençuda. I ha d'assumir el seu fracàs. Aleshores la vaig tractar amb més tendresa, i vaig poder acabar el llibre, encara que al final no la perdono. Tot i que crec que el lector l'acaba entenent més".

A la Silvia tot li falla. Està agafada a una història d'amor amb un home molt primitiu i es veu que acabarà sent un esclat passional, però res més. S'agafa a una altra dona, la Mila, que considera amiga, però que també és una dona molt terrenal i que no deixa d'estar gelosa. I després hi ha la Li, que és una noia de 15 anys, d'una altra cultura. "Per tant, està molt sola", subratlla.

Però hi ha una altra Silvia, molt semblant a aquesta Silvia, que tampoc no és "un personatge guia". És la Silvia de la novel·la anterior de l'Ada, *Tota la vida* (Empúries), llibre que va vendre

“

UNA DE LES PREOCUPACIONS CONSTANTS EN TOT EL QUE ESCRIC ÉS EL PROCÉS CREATIU I LA DIFICULTAT D'ARRIBAR A L'ABSOLUT

20.000 exemplars a Alemanya i que era, fins a *Pura sang*, el millor llibre de l'autora.

Aquella Silvia també pintava, però tenia en paral·lel la història del pintor romàntic Caspar David Friedrich. La Silvia d'ara, com el pintor alemany del segle XIX, també està obsessionada a pintar una dona. La d'ell està de gairell i és un dels quadres més bells de la història. La d'ella no l'acabarem de veure resolt. Però pots ser aquesta Silvia de *Pura sang* és una síntesi d'aquella Silvia i d'aquell Friedrich de *Tota la vida*.

"Una de les preocupacions constants en tot el que escric—diu l'escriptora—és el procés creatiu i la dificultat d'arribar a l'absolut que un es proposa. Així, Friedrich m'ho va ensenyar molt: va acabar boig, precisament, perquè no ho

MENORCA

La finca de Son Blanc menorquina que apareix a la novel·la es diu realment Son Triay. I es troba al municipi de Ferreries. Ada Castells la coneix perquè ara és una casa de turisme rural "preciosa". A més, el seu avi era de Maó... Si es llegeixen *Pura sang*, no creiem que els menorquins quedin massa contents, tot i que l'Ada assegura que ha viatjat a Menorca hi ha anat "amb aquesta visió d'anar al paradís".

EIXAMPLE

La segona part de la novel·la passa a Barcelona, en un pis del passeig de Sant Joan que és el mateix de l'autora. "Prou dificultats em posava per, a sobre, buscar un territori que no fos afí", ens diu.

aconsegueix. La meva protagonista és hereva de tot això. En el fons és molt romàntica".

Però, per què Silvia? Simplement, perquè "és un nom que sonorament m'agrada molt perquè no destirota les frases". I nosaltres que pensàvem en Sylvia Plath... "En aquesta Silvia hi ha molt de qualsevol artista que hagi passat l'abisme, que hagi creuat i ja no pugui tornar", ens recomforta.

Arribats a aquest punt, podem afirmar que l'Ada ha escrit un dels llibres de la tardor. I no ho diem perquè sigui col·laboradora de *Time Out*—qui escriu això, també treu llibre i no dirà mai que és el millor—, sinó perquè és així. Tan bo, per exemple, com *Res no s'oposa a la nit*, de Delphine de Vigan, i *Ciutat oberta*, de Teju Cole. Novel·les atmosfèriques d'alt voltatge emocional, que voregen l'autobiografia. L'Ada, de fet, tenia por que el lector hi trobés massa sucre: "Parla d'un enamorament amb un jardiner que està molt bo, parla d'una mare que ha de tirar endavant el seu fill malaltó, parla d'una dona que no s'enten amb la sogra. Hi ha una sèrie d'elements tòpics molt forts. Si només t'agafes a aquest pla de lectura, pot semblar un fulletó". Però no l'és, un fulletó. Sinó més aviat una màquina piconadora que ens guia pel subsòl de la millor literatura a través d'una història absorbent.

Primera novel·la

"He trigat tant de temps que si que l'estic vivint com la meva primera novel·la—ens diu quan li fem una pregunta al respecte—. He descobert moltes coses. Sobretot, la meva incapacitat d'escriure una novel·la senzilla. Sempre, quan començo, em dic: escriuré una història senzilla, no em complicaré la vida. Però no, sempre me la complico". Com? "Sóc incapaç de poder-me retenir. En aquest cas, volia que a la Silvia li passessin coses molt grans i que la seva paranoia fos molt clara. Després volia fer una cosa molt difícil que és mantenir el to gòtic en l'actualitat. A Menorca, a Son Blanc, era fàcil. Però a Barcelona, amb televisors i Blackberry? Només ho podia fer al barri Gòtic".

Per acabar, només ens queda parlar d'un versos, transcrits en català, que recorren la novel·la: "*El capitán / no es el capitán. / El capitán / es el mar*". Són de Lizano. "És un poema que he anat aplicant a la meua vida perquè sempre tinc el desig de prendre decisions. Crec que per tirar endavant s'han de prendre decisions i ser valents. Però de vegades has d'esperar, ser pacient i veure què passa. I són aquests versos... La Silvia està tan perduda que el seu consol és dir-se això, que tot passarà, que a algun port arribarà". A la bogeria?